

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler og tilhørende vejledninger

Fra 1. juli 2021

Ændringer og præciseringer i bekendtgørelsen og de
fem fagspecifikke vejledninger

Version 1, 16. juli 2021

Én ny journalføringsbekendtgørelse - fem sektorspecifikke vejledninger fra 1. juli 2021

De vigtigste ændringer og præciseringer

I Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler og tilhørende sektorspecifikke vejledninger om journalføring af 1. juli 2021

Sundhedspersoner kan identificeres med initialer

- Det er blevet muligt at anvende anden identifikation end navn på sundhedspersonen, fx initialer eller anden entydig identifikation.
- Ledelsen skal kunne-identificere sundhedspersoner, der anvender anden identifikation end navn i journalen i hele opbevaringsperioden. Fx ved hjælp af opdaterede lister.
- Det kan fx være nødvendigt at vide, hvem der har haft den forrige behandling, hvis en kollega har spørgsmål til den.

Rammerne for journalføring er ledelsens ansvar

Den enkelte medarbejder har journalføringspligt, men det er ledelsen, der skal sørge for, at de generelle rammer for journalføringen er på plads.

Ledelsens ansvar for journalføringen

- De ansatte skal have adgang til at føre journal.
- De ansatte skal have tilstrækkelige kompetencer til at føre journal.
- Det nødvendige udstyr til journalføring skal være til rådighed.
- De ansatte skal have tid til at føre journal.
- De fornødne instrukser for journalføring skal være på plads, fx ved tekniske nedbrud.
- Journalerne skal opbevares i den lovpligtige opbevaringsperiode.
- Journalen skal gives videre, fx hvis behandlingsstedet ophører.

Undtagelser til journalføringspligten

Der er to situationer, hvor man er undtaget fra journalføringspligten:

- Hvis en sundhedsperson yder førstehjælp, fordi han eller hun tilfældigt er til stede.
- Hvis en sundhedsperson har meldt sig til at behandle patienter ved et arrangement, fx en festival, en spejderlejr, et fodboldstævne eller lignende, og der alene er tale om afhjælpning af en ukompliceret tilstand, eller hvis der er tale om foreløbig hjælp, og behandlingen overtages af præhospitalt personale eller patienten henvises til sygehus, vagtlæge, egen læge eller tandlæge.

Stiltiende samtykke

- Hvis der ikke er nogen tvivl om, at patienten samtykker til en del af et undersøgelses- eller behandlingsforløb, kan samtykket være stiltiende.
- Det stiltiende samtykke skal alene journalføres, hvis der er øvrige omstændigheder, som gør, at der er behov for at journalføre det.

Stiltiende samtykke – et eksempel

En patient med ondt i halsen har kontaktet sin praktiserende læge for at blive podet for halsbetændelse. Patienten kender til undersøgelsen og åbner selv munden for at få foretaget den. Her er det som udgangspunkt ikke nødvendigt at journalføre samtykket.

Fælles patientjournaler

- For hvert behandlingssted skal der oprettes én journal for hver patient.
- Der kan dog oprettes en fælles patientjournal for hver patient på flere behandlingssteder, hvis behandlingsstederne har samme ledelse og foretager samme former for behandling.

De 12 sygeplejefaglige problemområder skal kun journalføres i nødvendigt omfang

- De 12 sygeplejefaglige problemområder er grundlaget for den sygeplejefaglige journalføring
- Det er præciseret, at sygeplejefagligt personale kun skal journalføre de punkter, hvor der er observationer, som er nødvendige for pleje, behandling, opfølgning m.v.
- Ifølge den nye vejledning er det kun nødvendige oplysninger inden for de aktuelle og potentielle problemområder, der skal journalføres.

Standardfraser skal tilpasses

- I den nye bekendtgørelse og de nye vejledninger er det blevet gjort tydeligt, at sundhedspersoner gerne må bruge standardfraser i journalføringen, men at det er **af afgørende betydning, at de altid skal tilpasses den enkelte patient og behandling.**

Tidspunkt for journalføring

Journalføringen skal ske i forbindelse med eller snarest muligt efter patientkontakten

- Hvis det ikke er muligt på grund af andre akutte opgaver, kan journalføringen undtagelsesvist vente, men skal dog ske snarest muligt og under alle omstændigheder inden arbejdstids ophør.

Kun den, der modtager rådgivning, skal journalføre

- Hvis en sundhedsperson søger råd om en konkret behandling hos en anden sundhedsperson, er det kun den, der søger råd, der har pligt til at journalføre rådet, hvem det kommer fra, og hvilke oplysninger der er forelagt.
- Den, der afgiver råd, har dog mulighed for at journalføre sin rådgivning, hvis det vurderes relevant at gøre det.

Konferencebeslutninger

- Den, der fremlægger en patientbehandling på en konference, har ansvaret for, at konferencebeslutningen journalføres.
- Hvis behandlingsstedet har en lokal instruks, der siger noget andet, skal den lokale instruks følges.
- Det skal også journalføres, hvem der har truffet beslutningen om behandlingen eller undersøgelsen m.v. på konferencen.

Kun den, der overtager en opgave skal journalføre

- Hvis man får overdraget en opgave fra en anden sundhedsperson, er det kun den, der udfører opgaven, som skal journalføre.
- Når en sundhedsperson overdrager en opgave til andre sundhedspersoner, er det altså modtageren af opgaven, der skal journalføre den.
- Dette gælder også, når overdragelsen af opgaver foregår mundtligt.
- Den, der overdrager opgaven, er ikke forpligtet til at kontrollere modtagerens journalføring.

Journalføring af behandling som led i forskning

- Behandling i form af fx undersøgelse, medicinering, prøveresultater m.v., der sker som led i forskning, skal journalføres i nødvendigt omfang, så der kan tages hensyn til det i patientens behandlingforløb.
- Ved blindede forsøg eller ved beskyttede forskningsresultater skal der som minimum stå i journalen, at patienten indgår i et forsøg, hvem der er ansvarlig for behandlingen samt kontaktoplysninger.
- Der er ikke tale om journalføringspligtig behandling, hvis forsøget ikke indgår som led i diagnose eller behandling af forsøgspersonen, og forsøget dermed ikke har nogen diagnostisk eller terapeutisk værdi for forsøgspersonen. Fx. når raske patienter deltager i forsøg.

Video- og lydoptagelser

- Lydoptagelser og videooptagelser, som er optaget til brug for behandling af en patient, kan henvises til som bilag, men kan ikke erstatte skriftlige journaloptagelser.
- Lyd- og videooptagelser, som alene er optaget af administrative årsager som fx kvalitetskontrol, udvikling, oplæring m.v., er ikke en del af journalen og er derfor ikke omfattet af journalføringsreglerne.

Pædagogisk personale og sygeplejefaglig journalføring

- Pædagogisk personale på fx bosteder, der udfører sundhedsfaglige opgaver, har også journalføringspligt.
- Journalføringspligten gælder for alt personale, der udfører sundhedsfaglige opgaver rettet mod den enkelte borger eller patient.
- Derfor er det præciseret at plejepersonale og pædagogisk personale er omfattet af vejledningen for sygeplejefaglig journalføring.

Patienterne skal give samtykke, før deres journaler kan overdrages mellem tandlæger ved salg af praksis

- Ved overdragelse af praksis mellem tandlæger skal den enkelte patient informeres og give samtykke til, at deres journaler bliver overdraget fra den tandlæge, der sælger sin praksis, til den tandlæge, der overtager. Samtykket skal indhentes forudgående og individuelt for hver patient og kan gives mundtligt eller skriftligt.
- Hvis patienten ikke ønsker journalen overdraget, skal journalen afleveres til Styrelsen for Patientsikkerhed til opbevaring, indtil den på et andet tidspunkt, evt. med patientens samtykke, kan overleveres til en anden tandlæge. Dette skal patienten informeres om.

Overdragelse af praksis mellem tandlæger og tandplejere

- Nye regler i journalføringsbekendtgørelsen muliggør, at der kan ske overdragelse af journaler ved salg af tandlægepraksis til tandplejerpraksis og omvendt.
- Når en tandplejer overtager en tandlægepraksis eller omvendt, skal patienterne informeres om, at deres journal bliver overdraget. De praktiske rammer for den nye ordning er nærmere beskrevet i *Vejledning om journalføring på det tandfaglige område.*

Læs mere om journalføring

www.stps.dk/journalfoering